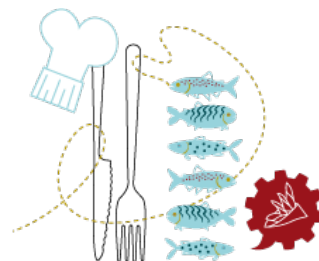

Vår saksbehandler: Eirik Bertelsen

Vår dato:
06.03.2018
Vårreferanse
:18/12975

Deres dato:

Deres
referanse:

Restaurant- og matfag

Referat rådsmøte nr. 1 2018

Dato: 01.03.2018

Tid: 10:00 – 16:00

Sted: Utdanningsdirektoratet, Oslo

Møteramme fellesdel: kl. 10:00-10:30.

Rådsmøte kl. 10:45-16.00.

Lunsj kl. 12:00 – 12:45.

Møtt

Espen Lynghaug

Gunnar Bakke

Ole Michael Bjørndal

Astri Sjøvik

Eva Erichsen

Jens-Petter Hagen

Merete Helland

Bjørn Johansen

Helga Hjeltnes

Trond Urkegjerde

Eva Danielsen

Sarah Solheim

Geir Remme

Inger Jorunn Åsbø

NHO Mat og drikke

NHO Mat og drikke

NHO Reiseliv

KS

YS

Fellesforbundet

NNN

NNN

Utdanningsforbundet

Utdanningsforbundet

Skolenes landsforbund

Elevorganisasjonen

KS

KS

Forfall

Torbjørn Mjelstad

Lisbeth Sandtrøen

KS

KS

Utdanningsdirektoratet

Eirik Bertelsen

Avdeling fagopplæring

Dagsorden rådsmøte

01.1.2018 Godkjenning av innkalling og dagsorden

02.1.2018 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 6/2017

03.1.2018 Oppdrag til rådet fra prosjekt nye læreplaner på yrkesfag

04.1.2018 Høring – forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag

05.1.2018 Høring – forslag om ny struktur i matematikk i videregående opplæring

06.1.2018 Henvendelse fra Faglig råd for naturbruk om rådsovergrepene temaer

07.1.2018 Forespørsel fra skole om bedre undervisningsmaterieell for FRRM

08.1.2018 Enkel behovskartlegging for 2018 - Læremiddelutvikling i smale fagområder innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram

09.1.2018 Orienteringssaker

10.1.2018 Eventuelt

01.1.2018 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Faglig råd for restaurant- og matfag godkjente innkalling og dagsorden. Tre saker ble føyd til eventuelt.

02.1.2018 Godkjenning av referat fra rådsmøte nr. 6/2017

Saksdokumenter (vedlagt)

- Referat fra rådsmøte nr.6/2017

Vedtak:

Faglig råd for restaurant- og matfag godkjente referat fra rådsmøte nr. 6/2017

03.1.2018 Oppdrag til rådet fra prosjekt nye læreplaner på yrkesfag

Referat

Unni Teien fra Utdanningsdirektoratet presenterte oppdrag til de faglige rådene fra Utdanningsdirektoratet i forbindelse med nye læreplaner på yrkesfag. Oppdraget gikk i korte trekk ut på å beskrive det sentrale innholdet i hvert lærefag. Beskrivelsen skal være til hjelp for læreplangruppene i arbeidet med læreplanene etter fastsatt tilbudsstruktur. Beskrivelsen skal også bidra til å revidere Europass fagbeskrivelser. Dette er forarbeid til læreplanarbeidet, og ikke selve læreplanarbeidet.

Disposisjon på teksten FRRM skal levere til Udir:

1. Sluttkompetanse: det skal gå klart frem av teksten hvilken kompetanse kandidaten skal ha etter endt opplæring. Tekstene fra gjeldende Europass fagbeskrivelse kan være et godt utgangspunkt, jamfør også læreplanene i faget. De faglige rådene må vurdere faglige og teknologiske endringer i hvert lærefag, jamfør utviklingsredegjørelsene og rapportene fra de yrkesfaglige utvalgene
2. Beskrivelse av faget i et samfunnsperspektiv: Teksten skal bidra til utforming av formålet i læreplanene som skal beskrive hensikten med faget i et samfunnsperspektiv herunder verdigrunnlaget i overordnet del og de tre tverrfaglige temaene (Bærekraftig utvikling, Demokrati og deltakelse og livsmestring). Hva skal faget legge grunnlaget for? Tekst fra formålet i læreplanene kan være et godt utgangspunkt.
3. Progresjon i opplæringen: Er det viktige kompetanser som bør inngå i henholdsvis Vg1 og Vg2.
4. Omfang av fag- og svenneprøven: Vurder synspunkter på omfanget av fag- og svenneprøven. Med omfang menes det antall dager totalt.
5. Betegnelse på lærefaget: Vurder fag- og yrkesbetegnelser på lærefaget.

Rammene for oppdraget fra Utdanningsdirektoratet til

De faglige rådene får ett budsjett og organiserer arbeidet i samarbeid med sitt nettverk. 10000 pr. fag. Kostnader vil bli vurdert knyttet til omfanget av endringene etter fastsatt tilbudsstruktur. Det velges en eller flere koordinator for arbeidet i hvert råd.

Koordinatoren skal lede arbeidet, sørge for fremdrift og være bindeledd mellom arbeidsgruppene, faglig råd og Utdanningsdirektoratet. Tidsrom for arbeidet: 5. mars til 5. juni. Det legges inn to møter mellom koordinatoren som det faglige rådet velger med ansvar for arbeidet og Utdanningsdirektoratet.

Rådet diskuterte hvordan man best kan organisere arbeidet: AU hadde forberedt et forslag til organisering, som bygget på at rådets kompetanse i størst mulig grad skal benyttes, og at både varamedlemmene og medlemmene i rådet skal involveres.

AU påtok seg koordinatrollen i Faglig råd for restaurant- og matfag. AU utformer også en Fremdriftsplan for arbeidet i løpet av kort tid.

Planen er at det skal gjennomføres en enkel kompetansekartlegging av rådets medlemmer i løpet av kort tid. Det er viktig at hvert enkelt rådsmedlem får frem hvilke fag- eller svennebrev de er kvalifisert til å følge opp. Etter at tilbudsstrukturen er klar møtes AU for å utforme en henvendelse til aktuelle rådsmedlemmer om de kan tenke seg å ta ansvar for å følge opp arbeidet med å utforme sluttkompetanse for et fag.

Medlemmet med ansvar for dette disponerer budsjett på 10 000,- til å dekke overnatting og reise (ikke tapt arbeidsfortjeneste). Det naturlig at man tar kontakt med aktuelle personer med kompetanse innenfor fagbrevfeltet som kan bidra inn i dette arbeidet. Bransjen faget er knyttet til skal få mulighet til å gi innspill på sluttkompetanseteksten.

9. mai samles AU rådet i Oslo lokaler i Udirs lokaler i Oslo for en workshop der målet er å ferdigstille tekstene.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag organiserte oppfølgingen av oppdraget fra Utdanningsdirektoratet.

04.1.2018 Høring – forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag

Utdanningsdirektoratet sender på høring et forslag til endringer i vurderingsordningen for privatister i alle læreplaner for programfag på yrkesfag Vg1, Vg2 og ev. Vg3 i skole. Forslaget innebærer at privatister ikke må gå opp til tverrfaglig eksamen eller eksamen i programfag de tidligere har bestått. Det vil ikke bli endringer for privatister som ikke tidligere har bestått ett eller flere av programfagene. Utdanningsdirektoratet foreslår også å gjøre en endring i forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35 om annullering av eksamen.

Høringsbrevet finner dere her:

<https://hoering.udir.no/Hoering/v2/181>

Referat

Rådet drøftet denne saken under forrige rådsmøte, da det ble spurt om å komme med innspill til det kommende høringsbrevet. Rådet besvarte høringen under rådsmøtet.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag besvarte høringen under rådsmøtet.

05.1.2018 Høring – forslag om ny struktur i matematikk i videregående opplæring

Utdanningsdirektoratet foreslår i denne høringen å legge til rette for en struktur med tydeligere nivåangivelser i matematikk og å innføre et tempodifferensiert tilbud for nivå 1. Matematikk nivå 1 er foreslått å være likeverdig med dagens nivå for fellesfagene i matematikk, og fullført og bestått matematikk nivå 1 vil derfor oppfylle kravene til vitnemål. Matematikk 1 er tenkt å tilsvare kravet til matematikk som ligger i generell studiekompetanse. Det er Kunnskapsdepartementet som fastsetter matematikkkravet gjennom forskrift om opptak til høgre utdannings (opptaksforskriften).

Utdanningsdirektoratet foreslår også at programfaget matematikk for samfunnsfag (matematikk S) og programfaget matematikk for realfag (matematikk R) kan oppfylle krav til fordypning for elever i både programområde for realfag og programområde for språk, samfunnsfag og økonomi.

Denne høringen omhandler kun matematikktilbudets struktur og ikke fagenes innhold. Høring om fagenes innhold vil komme våren 2019 i forbindelse med utvikling av nye læreplaner. Den nye strukturen i matematikk vil tre i kraft fra 01.08.2020 og være gjeldende fra og med skoleåret 2020-2021, samtidig med fagfornyelsens øvrige endringer.

Høringsbrevet finner dere her:

<https://hoering.udir.no/Hoering/v2/171>

Referat

Før rådet behandlet forslaget presenterte Faglig råd for elektro sitt forslag til alternativ struktur for matematikk i videregående opplæring. Elektro ønsker i utgangspunktet matematikk på Vg2 for elevene på elektro. Diskusjonen i rådet dreide seg rundt om behovet for matematikk i RM Vg2 er like sterkt som for elektro og hvilke konsekvenser mer matematikk kan få for elevgruppen og frafallet på RM. Konklusjonen fra rådet er at det ønskes mer praktisk retting av matematikken slik Udir har lovet og at man ikke har noen innvendinger til forslaget fra Udir.

Vedtak

Faglig råd for restaurant- og matfag vedtok at fagansvarlig sender et forslag til AU basert på diskusjonen i rådet.

06.1.2018 Henvendelse fra Faglig råd for naturbruk om rådsovergrepene temaer

Faglig råd for naturbruk har gjort en henvendelse til Faglig råd for restaurant- og matfag.

«I forbindelse med arbeidet med utviklingsredegjørelsen i forrige rådsperiode samt evalueringa av tilbudsstrukturen, har rådene ikke hatt nok tid til å diskutere nærliggende og rådsovergrepene temaer i tilbudsstrukturen. Henvendelsen til rådet er basert på kompetanse i skjæringspunktet mellom naturbruk, restaurant- og matfag og service og samferdsel. Stortinget har i flere sammenheng slått fast at reiseliv skal være et satsningsområde.

Dette er også relevant for naturbruk, hvor blant annet skog, landbruk og utmarksressurser kobles til turisme, quiding, jakt og fiske, inn på tunet/grønn omsorg, lokal mat mv. begrepet naturbasert reiseliv blir ofte brukt for å beskrive dette. FRNA registrerer at stadig flere skog- og landeieendommer tilbyr gårdsturisme, inn på tunet og opplevelsesbart reiseliv sammen med tradisjonell landbruks- og skogsvirksomhet. Dette område er ikke en del av landbruks og skogsutdanninga, og mange av aktørene på markedet er selvlært. I tillegg har skogbruksutdanningen nylig blitt endret til å bli mere maskinell, og den grønne kompetansen i læreplanene er blitt tonet ned. Når det gjelder landbruket er utdanninga i første omgang retta mot agronomi og drift av det tradisjonelle landbruket.

På bakgrunn av dette har FRNA i arbeidet med utviklingsredegjørelsen prøvd å samle informasjon om behovet for denne kompetansen på videregående nivå, og hvor den eventuelt kan plasseres i strukturen. Dette har vist seg å være vanskelig.

Yrkesfaglig utvalg for reiseliv, matproduksjon og primærnæringene var i sin rapport opptatt av koblingen mellom de tre næringene de representerte. Utvalget så blant annet et potensiale innenfor opplevelsesbasert reiseliv, og anbefalte at behovet for utdanning til dette på yrkesfag bør utredes. Rådet ser at det er et klart skjæringspunkt mellom de tre utdanningsprogrammene naturbruk, restaurant- og matfag og service og samferdsel, og at det er et udekket kompetansebehov. Denne kompetansen må slik FRNA vurderer det samles på en bedre måte en i dag. FRNA mener at det meste av denne kompetansen kan ligge på videregående nivå. Selv om departementet nå har mottatt direktoratets anbefalinger, mener FRNA at prosessen med å avdekke kunnskapsbehovet innenfor dette området må fortsette mellom de faglige rådene og UDIR.

I FRNA sin handlingsplan for 2018 har rådet besluttet at i tillegg til det videre arbeidet med tilbudsstrukturen skal rådet også jobbe videre med de uløste oppgavene som er beskrevet i den siste utviklingsredegjørelsen. FRNA behandlet saken i rådsmøte 6. desember 2017 og hvor det

ble fattet følgende vedtak: «rådsleder kontakter FRRM og FRSS og hører om det er interesse/grunnlag for et samarbeid om aktuelle saker».

Som jeg nevnte i telefonsamtalen er tanken i fra vår side at vi i første omgang tar et møte hvor vi diskuterer vårt innspill, og med dette som utgangspunkt vurderer om hvordan vi eventuelt kan jobbe videre sammen med denne saken. Da avventer jeg en tilbakemelding på denne henvendelsen, så kan vi komme tilbake til en eventuell møtedato og hvem som møter i fra de respektive råd.»

Referat

Det var usikkerhet fra deler av rådet på om det er et betydelig behov ute i arbeidslivet for et fagbrev med innholdet. Et annet spørsmål var om det er faglig råd sitt ansvar å ta initiativ til en slik utdanning. Kan dette primært være snakk om voksenopplæring og ikke ungdomsopplæring? Det var uansett enighet om at det kan være konstruktivt med et møte mellom utdanningsprogrammene for å diskutere dette nærmere.

Vedtak:

Faglig råd for restaurant- og matfag vedtok at rådet stiller til møte med FRNA og FRSS.

07.1.2018 Forespørsel fra skole om bedre undervisningsmateriell for FRRM

Saksdokumenter (vedlagt)

- E-post fra skole.

En lærer kontaktet rådet. Tilbakemeldingen er at man opplever at det utfordrende å tilrettelegge for elever som har utfordringer med lesing og skriving. Skolen forteller at det brukes masse tid på å plukke ut stoff fra bøkene og forenkle det til elevene. De ønsker seg bøker og undervisningsmateriell som elevgruppen kan bruke. Skolen ønsker at faglig råd skal arbeide mot at de som trenger tilrettelagt undervisning også får bøker som er tilpasset dem.

E-post fra lærer

«Jeg jobber på en skole, er utdannet kokk og yrkesfaglærer i restaurant og matfag, arbeider med tilrettelagt undervisning. Her har vi 3 linjer i yrkesfagene med tilrettelagt undervisning. RM, NA og TIP. Litt om hva vi hadde på hjertet: I programfagene på restaurant og matfaglinja, er det mange timer på kjøkkenet hvor vi jobber praktisk og bruker mest oppskrifter som vi har tilrettelagt for våre elever. (Vi er et team som jobber rundt elevene). Så kommer vi til hjertesukket, det er bøker i programfagene ROP, KOL og BFM. Her bruker vi bøker med mye skrift, liten skrift, lite med bilder som illustrerer situasjoner som de forstår. Våre elever sliter med lesing, skriving og forståelse av teorien, da blir disse bøkene lite brukt. Vi bruke masse tid på å plukke ut stoff fra bøkene og forenkle det til elevene, det blir brukt mye tid på å kopiere og lage undervisningsmateriell på denne måten. Vi ønsker oss bøker som elevene kan få et eierskap til, og forstå det som står i bøkene, og kunne bruke bøkene uten å miste engasjementet og motivasjon til læring.

I fellesfagene der er det heller ikke bøker og undervisningsmaterialet som finnes for tilrettelagt undervisning i noen form. Her blir det brukt bøker for barneskolen 1-5 trinn, så våre elever ligger på et lavt nivå i Blooms taksonomi trapp. Det vi ønsker oss er bøker og undervisningsmateriell som våre elever kan bruke, og som dem behersker og føler mestring til å bruke. I stedet for å få masse kopier som dem ikke greier å ta vare på, eller bøker som er barnslige. Utdanningsministeren er veldig opptatt av at de svake skal få en god tilpasset opplæring, da bør han og være opptatt av at vi lærer skal kunne bruke tiden vår på en litt mer effektiv måte enn å må lage undervisningsmaterialet selv til våre elever. Dette er en bønn om at de som trenger tilrettelagt undervisning, må få bøker som er tilpasset dem, enn det som er på markedet i dag.»

Referat

Rådet diskuterte forespørselen. Det ble uttrykt sympati med situasjonen læreren beskrev, men samtidig finnes det digitale læremidler for RM-fagene, som kanskje kan løse disse utfordringene. Det ble enighet i rådet om at man ønsker å se denne diskusjonen i sammenheng med sak 08.01.2018 om læremiddelutvikling i smale fagområder. Det gis i svar til skolen at rådet setter pris på innspillet og at det vil fortsette å arbeide med gode læremidler for RM-fagene.

Vedtak

Fagansvarlig gir tilbakemelding til skolen.

08.01.2018 - Enkel behovskartlegging for 2018 - Læremiddelutvikling i smale fagområder innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram

Utdanningsdirektoratet lyser årlig ut tilskudd til utvikling av læremidler innen fire kategorier: smale fagområder, særskilt tilrettelagte læremidler, læremidler for minoritetsspråklige elever og universell utforming av læremidler innenfor alle fag og trinn. Bakgrunnen for utlysningen av tilskudd til læremidler innenfor disse områdene er Stortingets årlige bevilgning over Prop. 1 S, kap. 220, post 70. Tilskuddsmidlene skal bidra til utvikling av produksjon av læremidler der det ikke er markedsgrunnlag for kommersiell utgivelse.

Tilskuddsordningen innen smale fagområder skal i utgangspunktet gi støtte til

- nye prosjekter, revidering og komplettering med digitalt innhold. Dette gjelder alle fag med elevkull under 3000 elever/lærlinger på landsbasis.
- parallellutgaver på nynorsk. Dette gjelder alle fag med et årlig elevkull under 8000 elever/lærlinger på landsbasis.

I forkant av utlysningen for 2017 for tilskuddsordningen innen smale fagområder ble det gjennomført en enkel behovskartlegging, blant annet i samarbeid med de faglige rådene, se oppsummering fra denne i vedlegg.

For 2018 vil vi vurdere om det skal lyses ut tilskudd til komplettering av læremidler med digitalt innhold generelt, og/eller om vi skal ha en mer spisset utlysning hvor vi legger føringer for hvilke utdanningsprogram det skal gis tilskudd til. Samtidig må det vurderes behov for utvikling av nye læremidler i yrkesfag i påvente av endringene i tilbudsstrukturen. Til denne vurderingen ønsker vi innspill fra de faglige rådene ut fra følgende spørsmål:

1. Bør utvikling av nye læremidler innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene avventes og sees i sammenheng med endring i tilbudsstruktur og faginnhold?
2. Er det programfag eller lærefag som ikke berøres av de foreslåtte endringene og som har et behov for nyutvikling av læremidler? (ta gjerne utgangspunkt i den vedlagte oppsummeringen fra kartleggingen i 2017)

Referat

Rådet var innledningsvis av den oppfatning at man bør vente med å utvikle læremidler innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, men etter å ha diskutert det landet man på at det fint kan utvikles læremidler for fagene som er uberørt av fagfornyelsen. Rådet var av den oppfatning at det kan være et godt tidspunkt å søke om læremidler.

Det blir enighet om at rådet ønsker å prioritere fagene innenfor baker og konditor. Begrunnelsen er at den ble prioritert i forrige runde av utdanningsprogrammet. Tilbakemeldingen fra bransjen er at læreboka holder et for lavt nivå. Rådet ønsker at kjøttfagene skal prioriteres som nummer to.

Vedtak

Fagansvarlig søker om læremidler med utgangspunkt i diskusjonen under rådsmøtet.

09.01.2018 – Orienteringssaker

1. Fylkesbesøk til Troms fylkeskommune

Rådet fikk sin søknad om reise til Troms fylkeskommune godkjent av Udir. Fagansvarlig presenterte programmet for rådet.

1. Troms fylkeskommune har hatt en langsiktig strategi for å møte utfordringene med manglende gjennomføring innenfor yrkesfag.
2. Vi ønsker å besøke både et industribakeri og et håndverksbakeri med påfølgende samtale.
3. Rådet ønsker en samtale med en eller flere prøvenemder, som ledd i rådets arbeid med kvalitetssikring av vurderingsordningene.
4. Vi ønsker også å besøke en bedrift tilhørende sjømatnæringen i Troms. I forlengelsen av dette gjerne en samtale med bedriften vi besøker om sjømatproduksjonsfaget.

Tilbakemeldingen fra rådet var at programmet hørt bra ut, men at man ønsket å tilføye et besøk til 1. Eide handel 2. Besøk til en skole med restaurant- og matfag for å få kontakt med lærlinger fra fylket. Det blir enighet om å sette bindende påmelding til turen fra starten av april.

2. Statistikk om utdanningsprogrammet (vedlagt)

Rådet var stort sett tilfreds med statistikken fra Udir, men ønsker statistikk enda lenger tilbake til Kunnskapsløftet. Det er også et ønske om å få en tydeligere forståelse av hva som skjer med elevene som forsvinner ut etter Vg1 Restaurant- og matfag, Vg2 kokk- og servitørfag og Vg2 Matfag.

3. Arena for kvalitet 2018

Fagansvarlig orienterte om at konferansen er utsatt til 28-29. november 2018.

4. Flyt-skjema (vedlagt)

Møteplan ble oppdatert inn og fylkesbesøk fikk korrekte datoer.

10.01.2018 – Eventuelt

1. Konferanser relatert til RM-faget.

Espen Lynghaug orienterte rådet om NHO landskonferanse innenfor restaurant- og matfag på Scandic Vulkan. Den blir arrangert 09-10. april og programmet inneholder mye relevant innhold for medlemmer i faglige råd.

Rådet har tidligere spilt inn til Udir om det kan være aktuelt å dekke påmeldingsavgift til NHO sin landskonferanse for restaurant- og matfag. Tilbakemeldingen fra Utdanningsdirektoratet er at de tidligere har avslått lignende forespørsler fra andre faglige råd. Dette fordi de prinsipielt mener at partene selv bør dekke deltakelse på konferanser for sine egne medlemmer.

2. Sakkyndige til NOKUT godkjenningsordningen

Rådet fikk kokk- og institusjonskokk under godkjenningsordningen til NOKUT. Rådet skal i henhold til retningslinjer for samarbeid – SRY, faglige råd og Udir foreslå sakkyndige til godkjenningsordningen. Rådet manglet fortsatt en del sakkyndige og det ble lagt en plan for å rekruttere nok sakkyndige. Fagansvarlig søker NOKUT om utsatt frist for å foreslå sakkyndige.

3. Halvor Spetalen

Halvor Spetalen tok kontakt med rådet for kort tid siden. Han ønsker å delta med innspill eller følge en eller flere av læreplangruppene i deres arbeid. Det vil kunne gi ny kunnskap om hvordan yrkesfaglige læreplaner blir til.

Faglig råd for restaurant- og matfag ønsket å invitere Halvor Spetalen til å holde innlegg om læreplaner innenfor restaurant- og matfag, på neste rådsmøte 23. mai, med spesielt fokus på sammensetning av læreplangrupper.